

Een aankondiging voor *Thé van Bergen, 50 jaar dwars op doek, in boek en met tentoonstelling*

Thé van Bergen zet sinds een halve eeuw beeld op doek. Het zonet gepubliceerde boek "*Schilderijen 1970-2020, een dwarsdoorsnede*" en de daaropvolgende tentoonstelling in BOTANICC werpt hier voor het eerst een dwars door het ganse oeuvre heen schijnend licht op.

Een 370-tal werken nemen hun plaats in het boek in, consequent van klein naar groot. Motieven, titels, jaartallen en afmetingen gaan daardoor kriskras door elkaar heen lopen met verrassende kruisingen tot gevolg. "*De potplant*" ontmoet "*de putdeksels*", "*de bomen*" kruisen "*de dromers*" en "*de schaal*" "*de kom*". Het maakt van het boek een on-handig (praktisch ordeloos maar speels in de hand) ding dat kruiselings, bijna stoemelings door de praktijk heen weet te priemen. Het boek is geen volledig overzicht, maar een diagonaal bladeren door de vijftigjarige tijdspanne die intussen achter Thé ligt.

Als we terugblikken op deze tijdsruimte dan zien we er niet één van bergen, eerder van een plat land met een huis in een dorp met hier daar een boom of bos, een kader waarin "*de jongleur*" opvoert, "*de toeschouwer*" tegen de rug van de stoel aanleunt, "*de wachtende*" zich koppig thuishoudt met gebogen benen en "*de nabootsers*" van heen naar weer bewegen.

Andere opvallende hoofdrolspelers zijn "*het huis*" en "*het graf*" – het komen en het gaan – met "*de stoel*", "*de tafel*", "*het hoofd*", "*de ontmoeting*", "*het venster*", "*de tuin*", "*de voorbijganger*", "*het dorp*", "*het erf*", "*het afscheid*" die daar als enkele elementaire dingen en bewegingen tussenin staan. Minutenlang op achterhoofden staan kijken. Handen bengelen tussen hoofd en voeten. Voeten struikelen over elkaar heen. Mogelijke vertrekpunten of dwarse signalen. Benen buigen voor ons uit. Op weg naar huis.

De kunstenaar is direct en fundamenteel in dat wat afgebeeld wordt, en direct en compromisloos in hoe het op het doek belandt. Tussen de komst en het vertrek in zijn atelier is er soms de kachel, in de wintermaanden, maar altijd is er de radio om "op het ritme streepjes te zetten" en het verlangen naar dat wat hij noemt "een nieuwe ervaring". Zijn schilderen is een proberen dat wat irriteert zo spontaan als mogelijk te "liquideren" met dat wat voorhanden is; door zeg maar van in de ene richting dwars op de andere op het doek te bewegen met vinger of borstel, een "*beweging-tegenbeweging rood-wit 3*" of een "*cirkelbeweging rechtsom*" te maken met streep of veeg; door dat wat er reeds was met één intens gebaar van het doek te werken en zo de mogelijkheid te creëren om tot een nieuw begin en uiteindelijk een beeld te komen. Zie de poot van "*de stoel*" die aanvankelijk ook "*de tafel*" of een stengel van een bloem en dus "*de tuin*" in zich droeg. Of kijk naar de vele verflagen, de jaartalrijen en de weerkerende motieven waar de werken van getuigen.

Ook de tentoonstelling volgt de opzet van een dwarsdoorsnede. Een dwarsdoorsnede is een vlak dat zich pas toont eenmaal de figuur loodrecht doorgesneden wordt op de lengteas. Anders gesteld, het maakt zichtbaar wat anders verborgen had gebleven. In dit geval een dertigtal doeken die door de kunstenaar uit het grotere geheel van "*de vruchtenboom*" geplukt worden. Net zoals het boek ons negen verschillende versies van "*de halve vrucht*" toont, vallen er ook hier evenveel bespiegelingen als dwarse snedes en soorten selecties te maken.

"1970-2020", iets om te vieren met vanaf 4 september een nieuwe opening naar een terug-, vooruit- of andersom kijken, snijden en plukken – loodrecht, diagonaal of kruiselings.

Liene Aerts